

Bilag til budgetskiten 2025-2028

Opkøb af jord til naturformål

Norrdjurs kommune ser opkøb af jord til naturformål, ændret anvendelse af kommunalt ejet jord og partnerskab med private jordejere som en vigtig del af styrkelse af natur, miljø og klimaområdet.

Formålet med opkøb af jord til naturformål og ændret arealanvendelse:

- Bidrage til nedbringelse af udslip af drivhusgasser fra dyrkede arealer.
- Forbedre vandkvalitet i åer og søer og dermed også mindske de negative påvirkninger af udløb i Kattegat fra kysterne i Norrdjurs Kommune.
- Øget biodiversitet til gavn for planter og dyr.
- Bedre og mere omfattende rekreative muligheder i større naturområder i Norrdjurs Kommune til gavn for borgere og turister.
- Bidrage til at realisere prioriteterne vedrørende naturarealer i kommuneplanen 2017/2021 og målene i klimahandlingsplanen fra 2023.

I klimahandlingsplanens ”mål for landbrug og arealanvendelse” fremhæves: Et klima og miljøvenligt landbrug, der er økonomisk bæredygtig og en balanceret og klimavenlig arealanvendelse, der balancerer hensyn til landbrug, natur, biodiversitet, rekreative interesser og energiformål”. Her peges også på ”samarbejde og synergier til fremme af ny teknologi og driftsmetoder”.

Konkrete initiativer:

- Der afsættes en pulje i anlægsbudgettet i 2025, der sikrer midler til opkøb af private lodsejere. Formålet er at identificere, hvor der kan tages landbrugsarealer ud af drift, hvorefter de kan overgå til naturarealer. Puljen kan anvendes til rene opkøb, medfinansiering af opkøb i samarbejde med Den danske Naturfond og eventuelt nye statslige opkøbs- og støtteordninger, som kan anvendes af kommunerne.
- Der udarbejdes en dynamisk liste over kommunale arealer, hvor anvendelsen kan ændres i overensstemmelse med formålet med dette forslag. Såfremt arealer er forpagtede til private, opsiges forpagtningen eller der indgås aftale om fremtidig drift i overensstemmelse med formålet. Denne liste behandles i Miljø- og Teknikudvalget, der prioriterer omlægningen indenfor puljen.
- Der udarbejdes i overensstemmelse med udpegninger i kommuneplanen samt eventuelt tillæg til denne, en liste over privatejede arealer, som kunne overgå til naturarealer og indgå i de naturkorridorer, som allerede indgår i kommuneplanen. Effektueringen af dette punkt kan ske gennem opkøb eller indgåelse af partnerskabsaftaler. Blandt potentielle naturområder kan indgå hele eller dele af Kolindsund.
- Nuværende kommunalt eller statsligt ejede naturområder, kan udvides og der udarbejdes for opkøbene plan for beplantning, adgang og mulighed for fritidsaktiviteter. Der skal sikres, at biodiversitet - herunder fugle og dyreliv - beskyttes og der skal derfor være

naturarealer, der ikke umiddelbart er tilgængelige. Desuden naturpleje på både tilgængelige og mere lukkede naturområder (permanent ekstensivering).

- De af dette forslag omfattede private arealer skal afgrænses og beskrives i forhold til areal, anslået købspris, antal lodsejere og prioriteres ud fra om arealerne er kystnære, bynære og langs åer og vandløb og efter kriterierne i kommuneplanens prioriterede rangering af potentielle naturområder:

1.-prioritet er arealer, der vil kunne få særlige naturmæssige kvaliteter og væsentlige naturforbindende og naturudvidende funktion, hvis de udtages af drift.

2.-prioritet er arealer, hvor der vil kunne udvikles en karakteristisk og værdifuld natur, og som eventuelt vil kunne danne forbindelse til andre naturarealer.

3.-prioritet er arealer, hvor der kan udvikles naturværdier af mere almindelig karakter, og som kan medvirke til at forbedre natursammenhænge i landskabet.